

Specialiųjų pedagoginių lietuvių kalbos pratybų „Mokomės aprašyti žmogaus jausmus“ planas

Tema: „Mokomės aprašyti žmogaus jausmus“.

Klasė 8. Grupėje 7 mokiniai, turintys IUP.

Specialioji pedagogė metodininkė E. Stanulienė

Ugdymosi tikslas:

Tikslas: atliekant aprašymo užduotis padėti mokiniams suprasti, kaip lietuvių kalboje galima aprašyti žmogaus jausmus.

Uždaviniai:

1. Mokyti tinkamai vartoti būdvardžius, veiksmažodžius ir kitus kalbos elementus aprašant jausmus
2. Lavinti kūrybinio rašymo įgūdžius.

Kokiais būdais (metodais) bus ugdomos mokinių kompetencijos?

Komunikavimo kompetencija ugdoma žadinant mokinių smalsumą - žodinės veiklos metu, aiškinantis, kodėl svarbu reikšti savo jausmus, asmeninė kompetencija - ugdant pasitikėjimą savimi, pažinimo - nuotraukų pagalba pavadinant žmonių jausmus, atliekant užduotis raštu.

Metodai: smalsumo sužadinimas, vizualinių stimulų naudojimas, įtvirtinimas - skaitant tekstą ir aprašant žmogaus jausmus.

Priemonės: nuotraukos iliustruojančios žmonių jausmus, tekstai skaitymui, rašymo užduotys sąsiuvinuose, baltas lapas, pieštukai, lipnūs lapeliai, emocijų lipdukai, planšetiniai kompiuteriai.

Pamokos eiga.

1. Įvadas (10 min.)

- **Pradžioje su mokiniais** aptariama, kodėl svarbu mokėti išreikšti jausmus žodžiais. Paklausu mokinių, kaip jie išreiškia savo jausmus - ar per kūno kalbą, ar per žodžius?
- Kartu su mokiniais išvardiname kelis dažniausiai vartojamus jausmus (pvz., laimė, pyktis, baimė, liūdesys, džiaugsmas) ir kalbame apie situacijas, kada jie šiuos jausmus jaučia.
- Demonstruojamos nuotraukos su žmonių jausmais ir bandoma įvardinti reiškiamas emocijas. Klausama mokinių kas padėjo suprasti šių žmonių jausmus? Kokios šių žmonių akys, veido išraiška? Koks jausmas tau atrodo pats gražiausias?

2. Skelbiama pamokos tema ir uždaviniai.

3. Praktinė dalis (25 min.)

- 3.1. **Užduotis.** Parinkti paaiškinimus jausmams apibūdinti ir užrašyti į sąsiuvinį.
- 3.2. **Užduotis:** Mokiniai susiskirsto į dvi grupes ir duodama mokiniams trumpos situacijos “Džiaugsmas” ir “Nusivylimas”, kuriose aprašoma žmogaus patiriami jausmai, emocijos. Mokiniai skaito savo tekstus ir paprašoma, kad jie parašytų, koks jausmas aprašomas ir kokias emocijas jaučia jų veikėjas, po to garsiai abi grupės pristato savo darbą. Rekomenduojama naudoti įvairias kalbos priemones: būdvardžius, veiksmažodžius, epitetus, palyginimus.

- **Nusivylimas:**

Jis stovėjo lietuje, rankose laikydamas suglamžytą popieriaus lapą. Žingsniai atrodė sunkūs, tarsi kiekvienas jų trauktų žemyn. Širdis daužėsi krūtinėje, bet ne iš džiaugsmo – iš nusivylimo. Viskas, ką jis kūrė, dabar sugriuvo kaip kortų namelis. „Kodėl?“ – klausimas skambėjo mintyse be atsako. Akys buvo pilnos skausmo, bet ašaros nekrito – lyg būtų sustingusios kartu su užšalusi jo vidumi. Žodžiai neberado kelio į lūpas, viskas buvo taip tuščia. Nusivylimas skverbėsi į kiekvieną jo kūno ląstelę, spaudė krūtinę, o pasaulis tapo pilkas ir svetimas.

- **Džiaugsmas:**

Kai ji gavo žinią, kad priimta į svajonių mokyklą, visas pasaulis jai nušvito. Jos širdis sprogo iš džiaugsmo, o rankos instinktyviai pakilo į viršų, tarsi norėdamos apkabinti dangų. Ji pradėjo šokinėti vietoje, negalėdama sulaikyti šypsenos, kuri nusidriekė per visą veidą. Akys žibėjo kaip saulės atspindžiai ežere, o juokas, lengvas ir nuoširdus, sklido aplinkui. „Pagaliau!“ – sušuko ji garsiai, nebegalėdama sulaikyti savyje jaudulio. Kūnas jautėsi lengvas, kaip plunksna, o širdis dainavo. Visas pasaulis jai atrodė pilnas galimybių.

Perskaičius aprašyti lentelėje vaikinų ir merginų jausmus.

Vaikinų jausmai	Merginų jausmai

- **Diskusija:** Aptariama mokinių sukurtų jausmų aprašymai. Suraskite vaizdingų posakių, kuriais apibūdinamas džiaugsmas ir nusivylimas. Kokius dar žinote vaizdingus posakius, kurie apibūdina mūsų aptariamus jausmus. Arba Jausmų žemėlapių kūrimas.

4. Aptarimas ir refleksija. (5 min.)

Grižtamasis ryšys: Kartu aptarkite, kaip sekėsi aprašyti jausmus/kurti jausmų žemėlapi, kas pasisekė, ką būtų galima patobulinti, ką naujo sužinojo.

5. Savęs vertinimo klausimynas. (5 min.) Mokiniam duodamas paprastas klausimynas, kuriame jie įsivertina kaip suprato ir taikė jausmų aprašymą:

- Kaip gerai supratau, kaip aprašyti jausmus? (Pasirinkite: labai gerai / gerai / vidutiniškai / nelabai supratau)
- Ar man pavyko vartoti tinkamus būdvardžius ir veiksmažodžius, apibūdinant jausmus? (Taip / Ne)
- Ar man buvo lengva aprašyti veikėjo jausmus? (Taip / Kartais / Ne)
- Ką galėčiau patobulinti savo jausmų aprašymuose?